

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 37/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi arvonnisäverolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä lokakuuta 2009 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi arvonnisäverolain muuttamisesta (HE 171/2009 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Suvi Anttila, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Iris Kavonius, Verohallitus.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry ilmoitti, ettei sillä ole huomauttamista asiaan.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että arvonnisäverolakiin tehtäisiin toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden elinkeinonharjoittajien Suomessa tekemiin hankintoihin sisältyvien arvonnisäverojen palautuksia koskevasta Euroopan yhteisön direktiivistä johtuvat muutokset. Direktiivillä on luotu sähköinen yhden yhteyspisteen järjestelmä nykyisen palautusmenettelyn nopeuttamiseksi ja yksinkertaistamiseksi.

Yhteisön alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavien arvonnisäverojen palautusmenettelyä koskevaa direktiiviä ei ole muutettu. Suomessa on sovellettu samaa palautusmenettelyä kaikkiin verovelvollisiin sijoittautumispaikasta riippumatta. Uusi sähköinen yhden yhteyspisteen palautusjärjestelmä ei koskisi yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneita yrityksiä, mutta niille maksettavien palautusten menettelyä koskevia arvonnisäverolain säännök-

siä muutettaisiin muutoin tarpeellisilta osin vastaamaan ehdotettuja yhteisön alueelle sijoittautuneiden yritysten palautusmenettelyä koskevia säännöksiä.

Samalla tehtäisiin pieniä tarkistuksia arvonnisäverolain ulkomaalaisten yritysten veronpalautusoikeutta koskeviin säännöksiin.

Arvonnisäverolakia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että ammattimaiseen kansainväliseen liikenteeseen käytettäviin ilma-aluksiin liittyvien tavaroiden ja palvelujen myynnin verottomuuden edellytyksiä tarkistettaisiin vastaamaan paremmin arvonnisäverodirektiivin säännöksiä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä vähäisin tarkennuksin.

Hallituksen esityksessä on pääasiassa kyse arvolisäveron palautusmenettelyn muuttamisesta Euroopan yhteisön direktiivin edellyttämällä tavalla siten, että palautusmenettelyä nopeutettaisiin ja yksinkertaistettaisiin. Valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja perusteltuina.

Direktiivin mukaisessa yhden yhteyspisteen järjestelmässä yritys voisi hakea palautuksia oman sijoittautumisjäsenvaltionsa perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta. Sijoittautumisjäsenvaltion tietojärjestelmä välittäisi hakemuksen automaattisesti siihen jäsenvaltioon, josta palautusta haetaan. Palautusmenettely muuttuisi siten pääasiassa sähköiseksi, mikä helpottaisi sekä jäsenvaltioiden verohallinnon viranomaisten että palautusten hakijoiden työtä.

Ehdotetuissa säännöksissä onkin kattavasti otettu huomioon sähköisen asioinnin edellyttämä sääntelytarve. Lakiehdotuksen 156 k §:n 4 momentti, jossa on määritelty se ajankohta, jona asianomaisen katsotaan saaneen viranomaisen lähettämän asiakirjan tiedoksi, koskisi ehdotuksen mukaan kuitenkin vain asiakirjan lähettämistä postitse kirjeellä. Valtiovarainministeriö on esittänyt säännöstä täydennettäväksi siten, että se soveltuisi myös uuteen sähköiseen toimintaympäristöön.

Ehdotetun 156 k §:n mukaan palautushakemusta koskeva vastaanottoilmoitus ja lisätietopyyntö voidaan lähettää hakijalle sähköisenä viestinä, kirjeellä tai sähköisesti hakijan sijoittautumisvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta tuon valtion virka-apua käyttäen. Virka-apupyynnön vastaanottaneen viranomaisen on annettava pyynnön esittäneen viranomaisen pyynnöstä vastaanottajalle tiedoksi tarvittavat asiakirjat.

Koska lisätietopyynnön vastaanottamisesta alkaa kulua lisätietojen antamisaika ja tilantees-

sa, jossa hakija ei ole antanut pyydettyjä lisätietoja, myös palautusta koskevan päätöksen tekemisaika, on tarpeen säätää siitä, koska hakijan on katsottava saaneen lisätietopyynnön tiedoksi.

Valtiovarainministeriö on esittänyt mainittua 4 momenttia täydennettäväksi siten, että siihen lisättäisiin säännös tiedoksisaannista tilanteessa, jossa lisätietopyyntö on lähetetty hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen.

Valiokunta ehdottaa hallituksen esitystä täydennettäväksi esitetyin tavoin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 156 k §:n 4 momentti muutettuna seuraavasti:

Valiokunnan muutosehdotus

156 k §

Asianomaisen katsotaan saaneen postitse kirjeellä lähetetyn asiakirjan tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettu lisätietopyyntö on lähetetty hakijalle sähköisesti hakijan sijoittautumisjäsenvaltion perustaman sähköisen tietojärjestelmän kautta sijoittautumisjäsenvaltion virka-apua käyttäen, hakijan katsotaan saaneen asiakirjan tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on asetettu hakijan saataville tähän tietojärjestelmään.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Kari Rajamäki /sd	Heikki A. Ollila /kok
jäs.	Christina Gestrin /r	Markku Rossi /kesk
	Bjarne Kallis /kd	Matti Saarinen /sd (osittain)
	Kyösti Karjula /kesk	Sari Sarkomaa /kok (osittain)
	Esko Kiviranta /kesk	Minna Sirnö /vas
	Mikko Kuoppa /vas	Pia Viitanen /sd
	Mika Lintilä /kesk	vjäs. Leena Harkimo /kok
	Olli Nepponen /kok	Reijo Kallio /sd (osittain)
	Tuija Nurmi /kok	Lauri Kähkönen /sd.
	Kirsi Ojansuu /vihr	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Jukka Vanhanen.